

Yttrande
2025-04-08

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet

Nr 39

Yttrande angående – Yrkande från M om kartläggning och samordnande stöd för elever med problematisk frånvaro s.k. ”hemmasittare”

Moderaterna lyfter i sitt yrkande förslag som rör problematisk skolfrånvaro. Vi ser att förslagen i huvudsak berör grundskolenämndens verksamhet där mycket arbete med detta redan sker. Vi anser därför att dessa frågor bör hanteras i grundskolenämnden. Mot bakgrund av detta avslår vi yrkandet i kommunstyrelsen.

Yttrande

L, D, KD

2025-04-07

Ärende 39

Yttrande angående –kartläggning och samordnande stöd för elever med problematisk frånvaro s.k ”hemmasittare”

Yttrandet

Problematisks skolfrånvaro är ett allvarligt problem som kan få långvariga konsekvenser för barns lärande, psykiska hälsa och möjligheter att utvecklas och må bra – både under skoltiden och framåt i livet. Ofta handlar det om elever i en komplex situation som kräver samordnade insatser från flera håll – skolan, vårdnadshavare, elevhälsan och ibland även socialtjänsten.

Grundskolenämnden har ett tydligt uppdrag i denna fråga och är rätt forum för att följa upp, utveckla och förstärka arbetet. I *Projektrapport elevers skolfrånvaro* från december 2023 redovisar Grundskoleförvaltningen insatser som redan görs, inklusive skolornas arbete med att tidigt identifiera och hantera frånvaro. Samtidigt identifieras förbättringsområden, bland annat kring systematik och samverkan mellan olika professioner.

Mot den bakgrunden anser vi att nästa steg bör vara att Grundskolenämndens presidium initierar en fördjupad dragning från förvaltningen, där nuläge, utmaningar och utvecklingsbehov presenteras och diskuteras. En sådan genomlysning ger nämndens ledamöter möjlighet att ställa relevanta frågor och få en gemensam kunskapsgrund att utgå från. Först därefter kan det bli aktuellt att ta ställning till om ytterligare politiska beslut eller uppdrag behövs.

Vi delar uppfattningen att vi behöver göra vad som krävs för att ingen elev ska hamna utanför utbildningssystemet. Men för att insatser ska bli verkningsfulla behöver de utgå från aktuell kunskap och bygga vidare på det arbete som redan görs. Det initiativ som nu väckts i Kommunstyrelsen rör ett område där grundskoleförvaltningen redan arbetar aktivt. Innan nya uppdrag formuleras bör det nuvarande arbetet först belysas inom Grundskolenämnden – där ansvaret ligger och där rätt förutsättningar finns för att bedöma behov av ytterligare åtgärder.

Yrkande

Moderaterna

2025-03-25

Nytt yrkande angående – kartläggning och samordnande stöd för elever med problematisk frånvaro s.k "hemmasittare"

Förslag till beslut

I Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige:

1. Grundskolenämnden får i uppdrag att kartlägga den nuvarande situationen med problematisk skolfrånvaro i Göteborg. Inklusive vilka insatser som finns idag och hur många elever som är berörda och bakomliggande orsaker till frånvaron.
2. Kartläggningen ska inkludera en analys av behovet att utöka särskilda undervisningsgrupper och antalet platser på resursskolor, samt hur många elever som idag nekas plats i dessa.
3. Grundskolenämnden får i uppdrag att inrätta ett centralt frånvaroregister för Göteborgs Stad som synliggör elever med problematisk skolfrånvaro på grund av psykisk ohälsa och NPF-diagnoser.
4. Grundskolenämnden i samverkan med Socialnämnderna får i uppdrag att ta fram en strategi och åtgärdsplan för att samla ansvaret för elever med problematisk skolfrånvaro under en central funktion inom Grundskoleförvaltningen för att säkerställa en sammanhängande stödinsats för dessa elever.
 - Åtgärdsplanen skall fokusera på stärkt samverkan mellan skola och socialtjänst och utveckla individanpassade insatser baserade på systematiska kartläggningar för att möta elevernas specifika behov och förhindra långvarig frånvaro.

Yrkandet

Antalet elever med problematisk skolfrånvaro, ofta kallade "hemmasittare", har ökat i Göteborg och rör allt yngre elever som är borta från skolan under längre perioder. Det är oklart exakt hur många de är, men det är välkänt att ju längre en elev är frånvarande, desto svårare blir det att återgå till skolan. Det krävs en samlad insats för att kartlägga omfattningen av problematiken, befintliga insatser och utveckla nya strategier för att stödja dessa elever tillbaka till skolan på ett sätt som passar deras individuella behov.

Det är av största vikt att uppmärksamma och sätta fokus på all form av skolfrånvaro, som kan få allvarliga konsekvenser för både lärande och social utveckling. En kartläggning och en åtgärdsplan är avgörande för att säkerställa att elever med problematisk skolfrånvaro får det stöd de behöver. Kartläggningen bör inkludera de insatser som finns i dagsläget samt en bedömning av antalet berörda elever. Särskilt viktigt är att undersöka behovet av att öka antalet platser i särskilda undervisningsgrupper och resursskolor, samt att fastställa hur många elever som i dagsläget inte får tillgång till dessa stödåtgärder.

Forskningen visar att ungdomar med olika diagnoser av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är överrepresenterade bland elever med långvarig frånvaro. Det har visat sig att skolan ofta inte lyckas anpassa undervisningen efter dessa elevers behov. Därför är det avgörande att skolorna får bättre förutsättningar att stödja elever med NPF-diagnoser, genom ökad utbildning för lärare och rektorer, samt förbättrade metoder för att anpassa både undervisning och skolmiljö.

Vidare föreslås att ett centralt frånvaroregister införs för att synliggöra elever med problematisk frånvaro på grund av psykisk ohälsa och NPF-diagnoser. Detta skulle bidra till att bättre förstå och hantera de faktorer som ligger bakom frånvaron.

För att effektivisera och samordna insatserna bör ansvaret för elever med problematisk skolfrånvaro centraliseras under en funktion inom Grundskoleförvaltningen, i nära samarbete med Socialnämnderna. Tillsammans bör de utveckla en strategi och åtgärdsplan som säkerställer att insatserna samordnas och att elevernas individuella behov möts på ett strukturerat och effektivt sätt. Därför är arbetet med att stärka de skolsociala teamen avgörande för att kunna erbjuda tidiga och samordnade insatser från socialtjänsten.

Det är viktigt att varje elevs frånvaro utreds noggrant för att kunna sätta in rätt stödåtgärder. Alla elever har rätt till att få det stöd de behöver för att lyckas i skolan. Varje elev är unik, och för elever med problematisk skolfrånvaro måste vi skapa flexibla och individuellt anpassade lösningar som gör det möjligt för dem att återvända till skolan på ett sätt som passar just dem.